ڕاپۆرتەکەی بیکەر-هاملتۆن و
فەشەلی بزووتنەوەی کوردایەتی

حەمەغەفور
mgafor@yahoo.com

ڕاسپاردە مەیدانییەکانی ڕاپۆرتەکەی بیکەر–هاملتۆن دەربارەی لێکۆڵینەوەی ستراتیژی لەمەڕ ئاییندەی سیاسەتی ئەمریکاوە لە عێراق، کە ڕۆژی چوارشەممەی ڕابردوو لەبەردەم ئەنجوومەنی پیراندا دایانە دەستی (جۆرج دەبلیو بۆش)ی سەرۆکی ئەمریکا، ڕاشکاوانەترین دانپیانانی شکستی سیاسەتی ئەمریکا بوو لەلایەن سەنتەری ئاراستەکردنی ستراتیژیی سیاسەتی خاریجی ئەمریکاوە لە ماوەی نزیك بە4چوار ساڵ بەسەر هات و هاوار و تەحەدداکردن بۆ سەرکەوتن و بنیاتنانی "دیموکراسی" لە عێراقدا. ڕۆژی پێنجشەممەی دوای ئەویش بەشوێن کۆبوونەوەی لەگەڵ تۆنی بلێردا، جۆرج بۆش بڕیاریدا کە ئەمریکا پێویستی زۆر حەیاتیی بەوە هەیە کە نەهجێکی جیاواز بگرێتەپێش لە عێراقدا. ئەم بادانەوەیەی ئەمریکا شتێکی چاوەڕوانکراوبوو لە ئاستی نێودەوڵەتی و ناوەندە سیاسییەکانی جیهان و ناوچەکەشدا. چونکە ئاکامەکانی سیاسەتی داگیرکاریی ئەمریکا کۆمەڵگای عێراقی بەرەڕووی کارەساتی جەنگێکی تائیفی و قەومی کردەوەو بەکردەوە ئامانجی سەرەکی و ڕاگەیەنراوی، کە بە "لەناوبردنی تیرۆر" ناسرابوو، بەجۆرێکی وا ڕیسوابوو کە لە مێژوودا ئەم بڕگەیەی ژیانی سیاسی دەوڵەتی ئەمریکا بە باشترین فاکتەری سەرهەڵدان و زیندووکردنەوەی پیسترین و هارترین کۆنەپەرستانی ئیسلامی دادەنرێت. سەردەمێك کە هیچکاتێك مرۆڤایەتی بەمجۆرە نائارامی و ترس و دڵەڕاوکە یەخەی پێنەگرتووە. تەنها ناسیونالیزمی کوردو حیزبەکانی نەبێ کە بە مناسەبەو بێمناسەبە بە شانوباڵی ئەمریکاو سیاسەتەکانیدا هەڵیاندەدا. بەڵێ سەرەنجام ببینن مەترسی ئەم ڕاپۆرتەو گرتنەبەری نەهجێکی سیاسی نوێ لە عێراق بۆ سەر ئێستاو ئایندەی کوردستان و خەڵکەکەی بە شێوەیەکی ئاشکراو بێپەردە لە ڕاگەیاندنەکەی (مەسعود بەرزانی)دا دەبینرێ کە ڕۆژی پێنجشەممە 7–12–2006 بڵاوی کردەوە. بەرزانی دەڵێ، لیژنەکە نەهاتوونەتە کوردستان و هیچ حسابێکیشیان بۆ "کورد" نەکردووە. لە شوێنێکی تردا

ڕاپۆرتەکە باسی ڕێکەوتن لەگەڵ پاشماوەکانی حیزبی بەعس دەکات! بەڵام پاش چی!؟ دوای ئەوەی سەرلەنوێ هەموو هیواو ئارەزووەکانی ئەم خەڵك و کۆمەڵگایە لەسای سەری ئەم حیزبانەوە خەریکە دەخرێنەوە ژێرپێ؟! ئایا هەرەسی ستراتیژی ئەمریکی لە ناوچەکە بێجگە لە نوشوستێکی دیکەی بزووتنەوەی کوردایەتی، شتێکی دیکەی لێ چاوەڕواندەکرێ بۆ کوردستان؟ ئایا گازندەکانی بەرزانی دەربارەی ڕاپۆرتەکەی بیکەر–هاملتۆن کێ گوێی لێدەگرێ و بەدەردی چی دەخوات؟ ئایا بەهەق دوای 15ساڵ چاوەڕووان هێشتنەوەی خەڵکی بەدیار وەهمی سەرکەوتنی سیاسەتی ئەمریکاوە کێ لەم مەترسییە نوێیە بۆ سەر کوردستان بەرپرسیارە؟ ئایا ئیتر کەسێك ماوە بڕوای نەهێنابێت کە بزووتنەوەی کوردایەتی لەناو بنبەست و بێ ئاسۆییدا نوقوومبووە!؟ بەبڕوای من هەڵوێستی "سەرۆکی هەرێمی کوردستان" لە هەڵوێستی مستەفا بەرزانی دوای ڕێکەوتنەکەی جەزائیری ساڵی 1975زیاتر نییە!
کوردستان نابێت دووبارە ببێتەوە بە قوربانی مایەپووچی بزووتنەوەی کوردایەتی. بەدیل و ئاسۆی سیاسی ڕوون و بەرجەستە هەیەو دەکرێ هەڵبژێرن و شانسی بدەنێ. خەڵکی کوردستان هەقیانە بۆ یەکجاریش بێت شانس بدەنە ئیرادەی سەربەخۆیان و لەدەوری کۆمۆنیزمی کرێکاری خۆیان ڕێکخەن و ئیرادەی جەماوەرییان بخەنەگەڕ. بەڵام دەبێ سەرەتا خەڵکی کوردستان ڕیزی خۆیان لە بزووتنەوەی گەندەڵی و نوشوست جیاکەنەوە. هەڵوێست و سیاسەتی حیزبی کۆمۆنیستی کرێکاری عێراق هەر لە سەرەتاوە چ دەربارەی سیاسەتی ئەمریکا لە عیراق، جا سەبارەت بە مایەپووچیی ئەم سیاسەتە بێت بۆ لەناوبردنی تیرۆر، یاخود سەبارەت بە گاڵتەجاڕی بنیاتنانی دیموکراسی خەیاڵپڵاوی ناسیونالیزمی کورد بێت، وەیا دەربارەی هیچ لەبارانەبوون و بێ ئاسۆیی بزووتنەوەی ناسیونال–عەشیرەیی کوردی بۆ وەڵامدانەوە بە زوڵمی قەومی و کێشەی مێژوویی کورد، وەکو ڕۆژ ئاشکراو دیارە. ئێمە بە سەراحەت و بێ پێچوپەنا ڕامانگەیاندووەو لە پەسەندکراوەکانی کۆنگرەمانە، کە کێشەی کورد تەنهاو تەنها دەتوانێ لە ڕێگای سازکردنی ڕیفراندۆمێکی ئازادەوە چارەسەربکرێ. لەو گشتپرسییەدا لەژێر چاودێری ئۆرگانە نێودەوڵەتییەکاندا خەڵکی کوردستان دەتوانن بەشێوەیەکی ئازادو عادلانە بڕیار لەسەر چارەنووسی وڵاتەکەیان بدەن. تەنها بەم ڕێگایە ئیمکانی ئەوە پێکدێت کە هەڕەشەی دەوڵەتانی فاشیستی دەوروبەرو ناوەندیش لەسەر خۆیان و چارەنووسیان دوورخەنەوە. ئێمە بە قووڵی و پتەوی بڕوامان بە ئیرادەی جەماوەری خەڵکی کوردستانە، دووپاتیشی دەکەینەوە کە لە سەردەمی ڕاگەیاندنی نوشوستێکی دیکەدا لەلایەن

بزووتنەوەی کوردایەتییەوە، کە چارەنووسی ئەم کوردستانەو ئەم خەڵکە لە ڕیفراندۆمێکی وادا مەیسەرو یەکلادەکرێتەوە. ئەمەش تاکە زەمانەتێکە کە ئاراستەی ژیانی سیاسی ئەم کۆمەڵگایە بەدەستی خەڵك خۆیان بە ڕێبازی ڕزگاری و سەربەخۆیی و ئارامی و ئاسایشدا بچەرخێنێت. با ڕێگاندەین مایەپووچی ئەحزابی کوردی بەرەو هەڵدێرو نەهامەتیی پاڵمان پێوەبنێت. با چیتر بێ ئاسۆیی کوردایەتی چەواشەمان نەکات. ڕیفراندۆمێکی ئازاد ئیرادەی کۆمەڵگایەك یەکدەخات و کۆمەڵی نێودەوڵەتیش ڕێزی بۆ دادەنێ و پشتیوانی لێدەکات. ئەمە هەڵبژاردنێکی درووست و بەجێیەو نابێ دوودڵی تێدابکرێ. بەتایبەت کە بە هەموو بارێکدا تەرح و بەدیلەکانی ناسیونالیزمی کوردو حیزبەکانی تاقی کراوەتەوەو تا ئێستا جگە لە قووڵترکردنەوەی کێشەی کورد شتێکیان ئەنجامنەداوە.

2006-12-8